

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DIYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No :28.11.2023-405
Karar Tarihi ve No :28.11.2023-10186
Dosya No :72.03.148

Toplantı Yeri
DIYARBAKIR

Batman ili, Hasankeyf ilçesi, Kumluca köyü, Atlıhan Mevkiinde bulunan, Herhangi bir sit alanında kalmayan, ham toprak vasıflı, tapunun 108 ada 3 parsel ile Orman vasıflı, tapunun 101 ada 1 no.lu parselinde tespit edilen ve “Atlıhan Kalesi” olarak tanımlanan alanın 2863 sayılı Kanun kapsamında tescil önerisine ilişkin; Batman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü’nün 04.08.2023 tarih ve 4056348 sayılı yazı ve ekleri; Alanın tesciline yönelik ilgili ve faaliyetleri etkilenen kurum ve kuruluşların görüşlerinin istendiği, Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü’nün 13.09.2023 tarih ve 4190590 sayılı yazısına istinaden iletilen; İller Bankası Anonim Şirketi, Diyarbakır Bölge Müdürlüğü’nün 14.09.2023 tarih ve 32365 sayılı yazısı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, Özel Alanlar ve Harita Dairesi Başkanlığı’nın 18.09.2023 tarih ve 2023431524 sayılı yazısı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 10. Bölge Müdürlüğü, Havza Yönetimi, İleme ve Tahsisler Şube Müdürlüğü’nün 25.09.2023 tarih ve 3836774 sayılı yazısı ile Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlük evrakına 15.09.2023 tarih ve 2257889 sayı ile kayıtlı uzman raporu okundu. Ekleri (rapor, fotoğraf, tescil fişi vb.) ve konuya ilişkin bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Batman ili, Hasankeyf ilçesi, Kumluca köyü, Atlıhan Mevkiinde bulunan, Herhangi bir sit alanında kalmayan, ham toprak vasıflı, tapunun 108 ada 3 parsel ile Orman vasıflı tapunun 101 ada 1 no.lu parselinde kayıtlı Atlıhan Kalesi, 2863 sayılı Kanunun 6. Maddesi ile Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik’in 4. Maddesinde belirtilen “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı” niteliklerini gösterdiğinden, anılan Kanunun “Tespit ve Tescil başlıklı” 7. Maddesi kapsamında sınırları ekli koordinatlı krokide belirtildiği şekliyle I. (Birinci) Derece Arkeolojik sit olarak tesciline, hazırlanan Sit fişinin uygun olduğuna,

13.03.2012 tarih ve 28232 Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik” gereği ilgili Tapu Müdürlüğünce, Batman ili, Hasankeyf İlçesi, Kumluca Köyü, tapunun; 108 ada 3 no.lu parsel ile 101 ada 1 no.lu parselin tapu kütüğünün beyanlar hanesine; “Bir Kısım I. (Birinci) Derece Arkeolojik Sit Alanıdır” şerhinin, ifade edildiği bırakılmasına ve işlem sonucuna ilişkin bilgi belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine,

Atlıhan Kalesi’nin Bir kısmı tapulama harici alanda kaldığından ve tapulama harici alanda kültür varlığı şerhi yapılamadığından; “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmeliğinin” Tescil İşlemlerine ilişkin 8. Maddesi’nin (d) ve (e) bentleri gereğince, bu alanda yapılacak yeni bir sınırlandırma ve parsel ihdası çalışmalarından önce Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu’ndan izin alınması gerektiğine;

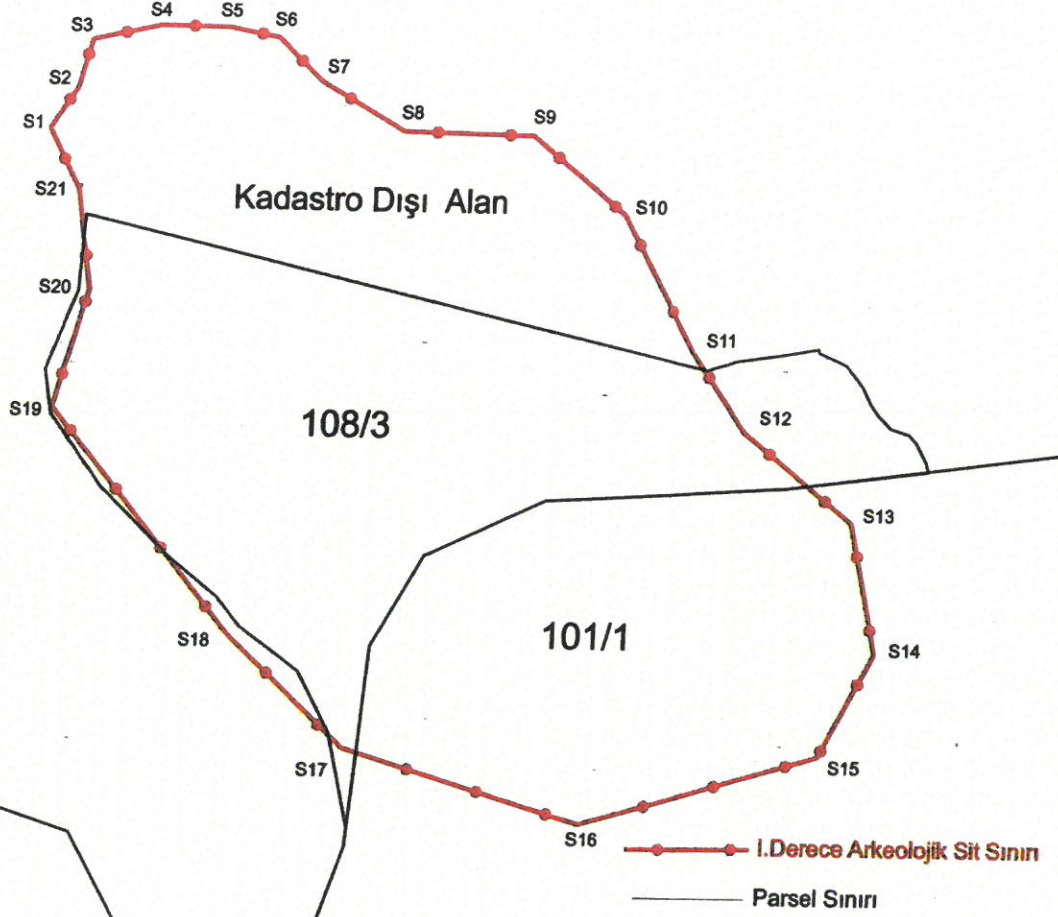
Atlıhan Kalesi’nin bulunduğu alanda, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu’nun Arkeolojik Sitler, Koruma ve Kullanma Koşulları başlıklı 05.11.1999 gün ve 658 sayılı İlke Kararı’nın I. Maddesinde belirtilen hükümlerin geçerli olduğuna ve bu hükümlerin geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma koşulları olarak belirlenmesine;

Atlıhan Kalesi’nin sit sınırları içerisinde kaçak kazıların önlenmesine, alanın korunmasına, can ve mal güvenliğinin sağlanmasına yönelik gerekli güvenlik önlemlerinin ilgili idarelerce alınmasına, karar verildi.

İli
İlçesi
Mahallesi
Alan

Batman
Hasankeyf
Kumluca Köyü
Atlıhan Kalesi

Ada/Parsel : 108/3, 101/1

ITRF-3-39 KOOR.

Nokta No	Y	X
1	431651.674	4176942.568
2	431666.863	4176965.817
3	431674.276	4176993.445
4	431713.260	4177001.933
5	431753.142	4177001.644
6	431782.041	4176996.442
7	431808.340	4176971.589
8	431857.625	4176944.044
9	431933.731	4176942.846
10	431988.264	4176898.500
11	432030.812	4176822.394
12	432063.771	4176775.052
13	432128.491	4176724.115
14	432144.672	4176649.207
15	432114.109	4176589.880
16	431975.080	4176549.730
17	431835.452	4176591.079
18	431765.075	4176655.775
19	431658.934	4176783.490
20	431677.919	4176850.799
21	431651.674	4176942.568

T.C.
Diyarbakır Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
28.11.2023 tarih ve 10.18.6
Sayılı Karar Eki dir.

Mehmet Gökçe EREN
Harita Mühendisi

Handwritten signature and initials.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	SİT	ENVANTER NO	
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO	
İLİ : BATMAN	İLÇESİ : HASANKEYF	MAHALLE - KÖY : KUMLUCA	PAFTA :	ADA	PARSEL
				101	1
				108	3

ADI : **ATLIHAN KALESİ**

GENEL TANIM: Kale, deniz seviyesinden yaklaşık 560 metre yüksekte yöreye hakim doğal bir kayalık üzerine inşa edilmiştir. Kalenin Doğu Yerleşimi ve Batı Yerleşimi olarak adlandırılan ve birbirinin devamı olan iki yerleşim alanından oluşmaktadır. İki yerleşim alanını birbirine bağlayan doğu-batı uzantılı, yerleşim alanlarına nazaran daha alçakta kalan doğan bir set bulunmaktadır. Atlıhan Kalesi Doğu Yerleşimi olarak adlandırılan alanda, kuzey yamacında doğudan başlayıp batıya doğru gittikçe zirveye doğru uzanan ana kayanın oyulmasıyla oluşturulmuş taş basamaklar ile çıkmaktadır.

Atlıhan Kalesi Batı Yerleşimi olarak adlandırılan alan ise Doğu Yerleşiminin batısında yer almaktadır. Bu alan mevcut durumu ile günümüz köy yaşamı mevcuttur. Bu nedenle doğu kalesine nazaran daha çok tahribata uğramıştır. Kaya oyma yaşam alanlarının aşırı işlenmiş olması ve aynı zamanda ana kayanın kolay eriyebilen kalker kaya türü olması nedeniyle yapılarda aşırı kırılmaların ve kopmaların olduğu tespit edilmiştir. Buradaki yapılar iç içe geçmiş tek katlı, iki katlı nadiren de olsa üç katlı olarak tasarlanmıştır. Yine alanda yoğun bir şekilde sarnıçların olduğu tespit edilmiştir. Özellikle batı yamaçta yer alan devasa bir sarnıcın yine batı duvarına açılmış bir açıklıkla işlev değişikliğine gidildiği görülmüştür.

ŞİMDİKİ TEHLİKELER Atlıhan Kalesi; Batı kanadı günümüzde köy yaşamının devam ediyor olması ve alanın hayvan barınağı olarak kullanılıyor olması nedeniyle tahribata açıktır.

ŞİMDİKİ DURUM Doğal ve beşeri etkenler nedeniyle tahribat söz konusudur. Hayvan barınağı olarak kullanılan batı kanadının yüksek rakımlı olması nedeniyle can ve mal güvenliği açısından tehlike arz etmektedir.

SİT POTANSİYELİ I. Derece Arkeolojik Sit potansiyeline sahiptir.

ŞİMDİKİ KORUMA I. Derece Arkeolojik Sit olarak tescil edilmesi gerekmektedir.

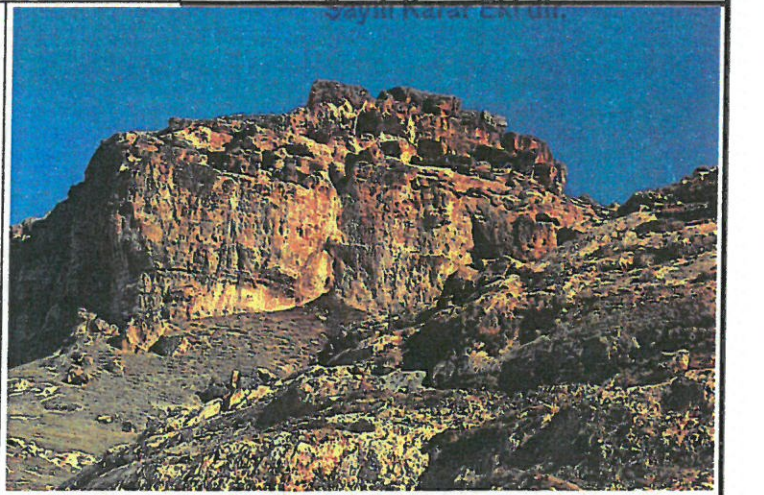
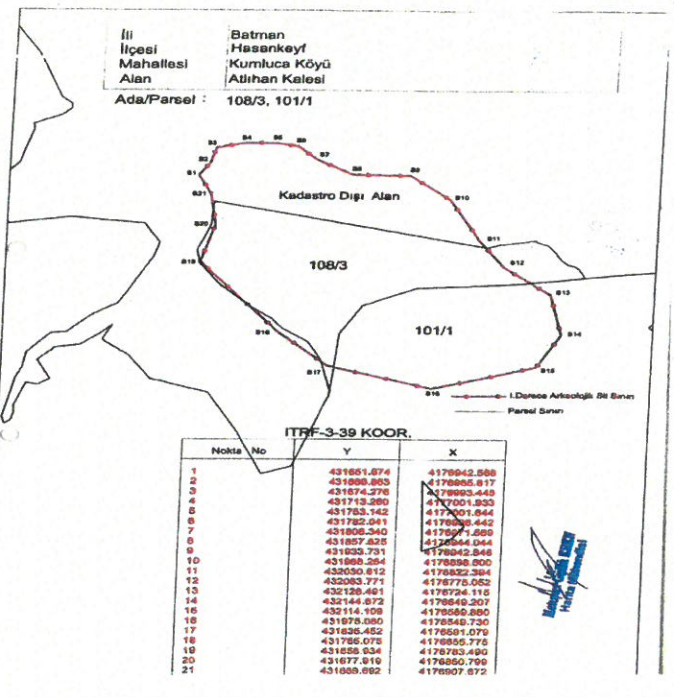
ÖNERİLEN KORUMA Tescil edilerek ilgili makamlara duyurulması tehlike arz eden Atlıhan kalesinde can ve mal güvenliği açısı gerekli tedbirlerin ilgili idarelerce alınması.

YAYIN DİZİSİ

GÖZLEMLER : Kalenin doğu ve batı kanadındaki yaşam alanları doğal ve beşeri etmenler sonucunda aşırı tahribata uğramış, bu tahribatlar kimi yerlerde can ve mal güvenliği açısından tehlike arz etmektedir. Özellikle günümüzde aktif olarak hayvan barınağı olarak kullanılan ve bu nedenle aşırı tahribat gören Atlıhan Kalesi batı kanadı ciddi anlamda tehlike arz etmekte olduğundan, Bu alanda gerekli güvenlik önlemlerinin ilgili idarelerce ivedilikle alınması ve alanın her türlü faaliyete kapatılması gerektiği, kanaatindeyiz.

KORUMA DERECESESİ : I. DERECE ARKEOLOJİK SİT
HAZIRLAYANLAR : 15.09.2023
Hüseyin GÜLER Arkeolog
Ahmet DEMİR Arkeolog
Mehmet Güllü EREN Harita Mühendisi

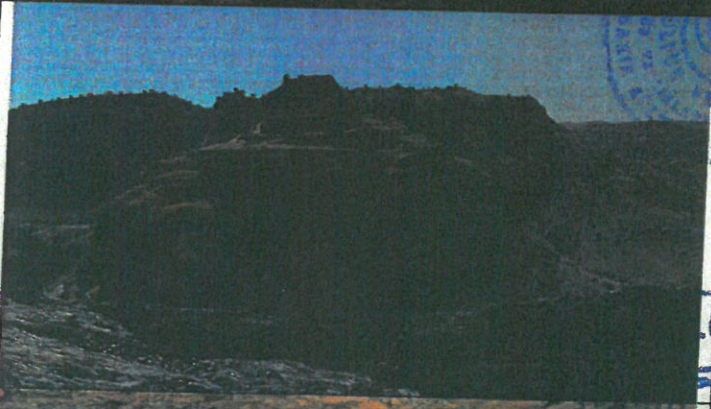
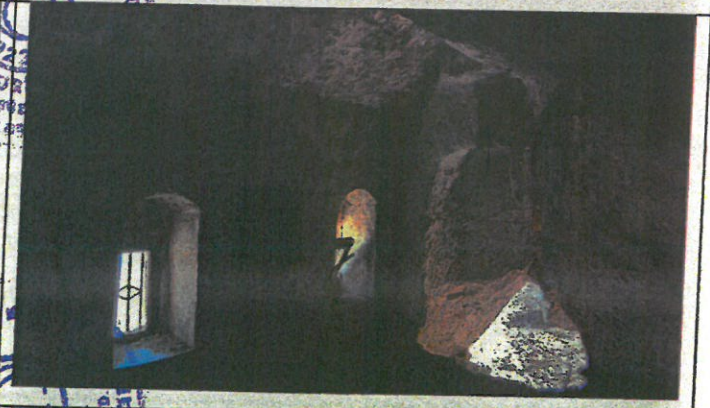
KORUMA KURULU KARARLARI
KORUMA KURULU ONAYI T.C.
Diyarbakır Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
28.11.2023 tarih ve 10/1.86

KORUMA BÖLGE KURULU
DİYARBAKIR
KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU

Handwritten signature and date: 28.11.2023

Handwritten text in a circular stamp, possibly a date or location, partially obscured by the page edge.